

MURAKÖZ

Szerkesztési iroda: Főter, Szt. Ferencziok háza, emelet, balra. — Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margitai József** szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal: Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyilvterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

→ MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ILMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP. ←

A Csáktornyaán székelő „Muraközi társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap”, a Perlatonok székelő „Alsó-muraközi takarékpénztár” és „Önévelő szövetkezet”, s a Stridon székelő muraköz-hegyvidéki közművelődési „Önévelő” hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt
Félévre	2 „
Negyedévre	1 „
Egyes szám	10 kr.

Hirdetések még elfogadhatók: Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bőcsen: Schalek H., Dukas M. Opellik A., Danke G. L. és társai és Herndl. Brünnen: Stern M.

NYilvter pettsora 10 kr.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előkészületek.

Az ünnepélyt rendező bizottság f. hó 21-én gyűlést tartott, melyen elhatározta megkérni a főispán urat, hogy mivel Ő Felsője nem Stajer, hanem Budapest felől fog jönni és ugyanarra távozni, a stajer határon felállítani szándékolt diadalívét a megye Csáktornya városánál állíts fel, hogy ennek következtében az amúgy is nagyon igénybe vett város a saját költségén felállítandó diadal kapu készítésétől felmentetné.

A díszítésre vonatkozólag a bizottság kimondja, hogy a házak díszítésére zöld koszorú-díszek használhatók, amelyeket a helybeli festők és díszítők a házakra fűszegeznek. Bencsák, Tódor, Czvetkovits és Szeivert bizottsági tagok megbizattak, hogy a díszítőkkel a dolog kivételét és pénzügyi oldalát megbeszéljék és nekik azt átadják.

Elhatározottat, hogy a diadalívtől kezdve a városba befelé az út két oldalán fehérbe öltözött polgár leányok állítanak föl, kiknek kezébe virág-bokréták adatnak. A vezetéssel Bencsák, Tódor és Babits bizottsági tagok bizattak meg. A helybeli leányok a diadalívnél, a külföldi leányok a templomtéren állítanak föl.

A bizottság táviratilag fölkérte a polgári katonai hatóságot, hogy minő föltételek mellett lehetne egy katonai zenekar ideutazását kieszközölni.

A bizottság kimondotta, hogy a díszítésre kizárólag nemzeti színű zászlók használandók.

Az ünnepélyre érkező vendégek számára a polgári iskola helyiségei kifizetve föntartatnak s Varazdról bebutoroztatnak.

Az utcai lámpatartók újra festése kimondatott. A piacon lévő husvágók felhivattak, hogy a husmérést a földtérre e hó végével beszüntessék s jövőre más alkalmas helyet keressenek e célra.

A király Ő Felsője legújabb megállapodás szerint Budapestről indulva szept. 8-án reggel hat órakor jön a királyt útfában Fejérváry báró honvédelmi miniszter mindentűt kíséretében fogja. Azon kívül a kormány részéről Csáktornyaán Széchenyi gróf és Bedekovich miniszterek fognak megjelenni.

A megyei ünnepi küldöttség tagjait alispán ur felhívta a megjelenésre s értesítette, hogy szept. 7-én délután 5 órakor a küldöttség a „Hattyu” nagytermében értekezletet tart.

Zalamegye főispánja f. hó 23-iki keleti leiratában értesítette Csáktornya város bíróját, miszerint a város kérelmére Csáktornyaán a megye gróf díszítet felállítani s annak fogantatására a megyei k. r. főmérnök kiküldetett. — Ő Méltóság értesíti — ugyanez alkalommal — a városbíró urat, hogy az ország kormány képviselőjében gróf Széchenyi Pál földmivelési miniszter és Jekelfalussy Lajos belügyministeri tanácsos urak fognak Csáktornyaán megjelenni, valamint szintén megjelenni mint megyebeli nagybirtokosok. Bedekovich Kálmán, gróf Deym Nándor és gróf Széchenyi Kálmán urak; az egyház részéről pedig Mihailovics bibornokok, Hidassy Kornél megye- és Pribék István címz. püspök urak. Megjelenni fognak még

e megyebeli és társörvényhatósági küldöttségi tagok, Somogy-, Vas- és Veszprémmegyeék fő és alispánjai ugyanazon megyék küldöttségeivel, kiknek névsora a városbíró urral közöltetni fog, hogy a nevezettek számára szállásokról gondoskodhassék.

A díszív elkészítése végett Sturm főmérnök ur Csáktornyára érkezett. A terv szerint a város elején felállítandó díszív a következő felirat lesz: Hódolattal üdvözlő Apostoli Királyát Zalavármegyé.

A díszív valóban díszes lesz és 1500 frtba fog kerülni. Komárvárosnál a megye határan, szintén lesz diadalkapu felállítva.

Felvidéki kutjaink.

Kétséget nem szenved, hogy az ember egészségének főkélléke a jó ivóvíz. Fővárosunk költséges vízvezetékekkel látja el magát, hogy a szomjazó lakosság részére minél egészségesebb ivóvizet szolgáltatasson; és még is találhatók kifogás mely eme vízvezetékek által szolgáltatott s oly egészségesnek híresztelt ivóvizet is kárhözvitja s javítását sürgetően követeli.

És mit szóljunk hazánkbeli azon szegény néptönről, mely mocsáros vidéken vagy pedig agyagos hegyek közt lakván, a tiszta, jó és egészséges ivóvizet a szó szoros értelmében teljesen nélkülözi? Ily vidékeken a kutak iszapos mocsarokból vagy bűzhödt cisternákból állnak. Utolsók közé tartoznak pedig a mi felvidéki kutjaink.

A múlt júliusi forró napokban jártam a vidéken s mit ott láttam s szenvedtem a vízhiány dolgában, azt elhallgatnom lehetetlen! Menjünk csak sorban feléle Csáktornyától St. Időig.

Csáktornyától nyugati irányban feléle rándulva, Szent Illonán már elbucszhatok a jó ivóviztől. Rákoviczáig jól megszomjazok, de szomjazat itt csak jól megállott pocsolóvízzel enyhithető. És itt még hagyján. Itt valaki szorgalmából legalább kis kutacska épült, ha épen nem mélyebb is tán egy méternél. De menjünk csak tovább!

Szent Györgyön már kut nincs ivóvízzel; van ugyan kut, de vize haszontalan zavarék, melyet egy pár marhatast elfogyaszt, esős időben pedig valószínűleg töcsavízé válik. Semmiféle használatra nem alkalmas, ha csak kenderáztatónak nem használják. A plebániához kutja, plebános ur bemondása szerint, épen egy ebéd megfőzésére ad vizet; vacsorára már alig jut.

A körüllevő hegykerületben van itt ott egy-két gyenge forrás, melyeket azonban inkább vízfelfogó bűzhödt árkoknak nevezhetünk, mert sem folyásuk nincs, sem pedig mesterséges kéznek nyoma rajtuk nem észlelhető. Ilyen egy kis vízfelfogó gödör — mondjuk ki forrás — a szent györgyi templomtól délnyugatra eső egy nevezett „Rogoznicza” forrás. Ez legjobb hírnek örvend e vidéken, a nép dicséri vizét. Pedig ez sem más, mint pocsolószagú zavarék; hisz elnevezése eklatánsan tanuskodik jó volta ellen!

Tehát e kétezer lélekkel bíró fára népe mind ily árvízzel táplálkozik. Zavarba hozod, ha 15le ivóvizet kérsz. Párszor kérdeztem fenti lakosoktól, hogy miképen élhetnek meg ily rossz víz mellett s válaszul mindig azt kap-

tam, hogy biz ők keveset törődnek a vízzel; isznak bort és almalevet. Így hát eme szép, egészséges nép kénytelenségből viz helyett bort iszik, jó vizet nem is lát, ha csak városban jól nem lakik vele. És Szent Györgyön, hol a bucsuk ezrei megfordulnak évenként háromszor is, itt nincs ivóvíz!

Innen ered aztán ama szomorú tény, hogy e hegyi lakos tíz éves gyermeke képes egy egész liter erős muraközi bort meginni s a pálinkafogyasztását is csakugy megszokja. Ebben vágó statisztikai adatokkal bőven illusztrálhatják állításomat felsővidéki tanítók.

Szent Györgyön még az iskolaháznak sincs kutja. Aztán még rossz néven veszik, ha itt az ember bort iszik!

De mi az ily életmódnak, ily megszokásnak a következménye egy egészségi, valamint erkölcsi tekintetben, azt e népen észlelhetjük.

És ily árvízre van hegyi népünk utalva egész Stridőig Prekopánál az ugynevezett Klányeczen túl Ternovcsák északi oldalán találtam a leghidegebb vizet. Időig iszonyu szomjamban majd meghaltam.

Emezt élvezhetőnek mondanám, ha nem volna zavaros. De hidegségéről s kellemesebb ízéről itélve, ebből csekély áldozat és kis fáradság mellett tán nagyon is jó kutat lehetne csinálni! És meg is érdemelné, mert egész Ternovcsák még a körüllevő hegycsoportot számos lakossága el volna látva jó ivóvízzel.

Most már ha körültekintünk fenti utvonat szélein, — Lopátinecz, Vucesinecz, Ferkánovecz, Dragoszlávecz, Zászádfalu, Kismihálovecz, Pleskovecz, Práprocsán, Vugrisinecz, Tupkovecz, Prekopa stb. e népes vidék ezrei mind ily posványos árvízzel táplálkoznak. És felett minő utálatos oldala van még e bűzhödt árkoknak, azt az esztetika kedvéért elhallgatom.

Ahol a természet teremtett is e vidéken egy-egy forrást, ott a nép tompa felfogásából eredő negligencia a mesterséges segítséget megtagadja és így e források rossz kezelés és elhanyagolás folytán csupa iszapos bűzhödt cisternákká válnak. A nép ezekkel megelégszik; legyen csak — gondolja — marhatastásra, főzésre és mosásra, ő maga iszik bort s almalevet, a szükség végső esetben beéri fenti vízzel is, vagy épen szomjazik. Pedig a három eset közül egy sem fogadható el.

Nincs fogalma népünknek ama nagy áldozatokról, melyek az egészséges ivóvíz előteremtése dolgában fővárosunk s mások hátát nyomják; megelégszik az a legrosszabbal is, legyen csak ez legalább ocsó! Pedig ha több család összeállna, hát egyesült erővel csekély fáradság mellett mind eme kutaknak csufolt árkokat valóóságos kutakká változtathatnák sőt ujakat is furhatnának.

Ez által nagy mennyiségű bort — tehát pénzt takarítanak meg, közegészségi szempontból pedig óriási haladásnak indulna legalább a serdülő ifjúság, amely eddig az egészséges víz hiányánál fogva testileg lelkileg nagy veszélynek van kitéve.

Népünk a közegészségügy iránt mitsem érdeklődik, szerénységében néha az emberi méltóságot nem ismerő legalacsonyabb pontig lealázza magát; igényeket nem igen támaszt, még ott sem, hol jogos követeléssel élhetne; ő mindennel meg van elégedve, mi

pénzébe nem kerül. Eszébe sem jut, hogy egészsége fenntartása dolgában törvényes eszközökhöz nyúlania teljes szabadságában áll.

E tekintetben nézetem szerint a népet ösztönözni s e tárgy fontosságára rávezetni kellene. Mert ha már törvényesen rendezve van a nyaktörő utak javítása s jó karban tartása, miért ne követelhetnők jogosan azt is, hogy a jó kutak fenntartására is a közigazgatás részéről egy kis gond fordítassék legalább oly vidékeken, hol a bűzhödt árvízek, a romlott cisternák gyomor-és vérrontó méregcseppjei eme szép s különben is erős fajú honpolgáraink egészségét veszélyeztetik!

Hazafiai szent kötelességünkhöz hiven minden lehető elkövetünk, hogy ezen idegen ajku népünket a hazához minél szorosabban kössük, hogy őt a magyar állameszme édes paradicsomába bevezessük; kerdljük tehát az egyoldalúságot s figyeljünk nehéz munkánk másik oldalára is, nehogy pár század mulva azon ábránduljunk ki, hogy édes hazánkban egy egészségben megtört, nyomorék nemzedéket szerezünk.

G. GY.

A legboldogabb.

Kit földi bú és földi gond
Nem bánta még és ál vigan,
S mit csak a szív kívánhatott,
Sok pénze és más kincse van:
Boldog lehet —
Ám van nála még boldogabb.

Kit száz csapás naponta ér
S megörnyed a sok gond alatt,
Szerettei között azért
Édes minden kenyérfalat:
A boldognál
Az tán szászszorta boldogabb.

De aki már a holnapot
Nem látja, mert kissenvede;
Akit nem bánt a földi zaj
És megszakadt hideg szive
A sir ölén
Pihen . . . az a legboldogabb!

Bálatfalvi.

Különfélék.

— Lapunk legközelebbi rendez száma szept. 8-án, Ő Felsője megérkezése napján fog bővített kiadásban megjelenni. Az ünnepélyességekre vonatkozó híreket mindazonáltal mához egy hétre, vagy ha szükség lesz több ízben is megjelenő külön kiadásban közöljük lapunk t. olvasóival.

— E hó 15-én délután a „Fehér Galambhoz” címzett kerti helyiségben a helybeli tüzoltó-egylet nyári mulatságát tartotta; esti 9 órakor egy kellemes meglepetésben részesítették a mulatozókat, t. i. a már körülkötött távozott képzőművészeti akadémikus Ungár Ig. Szeivert Antal tüzoltó-parancsnok életnagyságu mellképét elkészíté és a parancsnok urat méltán megillető szép beszéd kíséretében leleplezte a képet, a kép a megszólalásig való hűségét nem is kell tudatnunk, minthogy Ungár ur itt léte alatt majd a hatvanat meghaladó képet készített a megrendelő legnagyobb megelégedésére.

— Hymen. Neumann Bernát csáktornyai fiatal kereskedő f. hó 23-án mondott örök hűséget Neumann Malvin kisasszonynak, Neumann József csáktornyai kereskedő kedves leányának. Áldás és szerencse kísérje a fiatal pár útját!

— Az ünnepélyességéért a szept. 7-iki csáktornyai hetivásár szept. 6-án tartatik meg.

— Fischel F. csáktornyai könyvkereskedésében az ünnepélyekre csinos és díszes lampionok s egyéb a díszítéshez szükséges tárgyak jutányos áron kaphatók.

— Lelekelő istentisztelet tartott f. hó 18-án A.-Domborun, a plébánia templomban Ó Felsége I. Ferencz József dicsően uralkodó királyunk születésnapja alkalmával. A szent misén megjelent Domború összes intelligenciája. A.-domborui Hirschler Miksa a Ferencz József-rend lovagja; a.-domborui Hirschler Lipót János, az előjáróság, a tanítókar, a csendőrség sat. Az ájtatosságot nagyban emelte a gyönyörű magyar énekek búbanatos melodija.

— A perlaki önk. tüzoltó-egylet által rendezett, az 1887-dik évi augusztus hó 7-én megtartott „Nyári mulatság” alkalmával, felülfizetni szívesek voltak: Hirschler testvérek 5 frt, özv. Hajdinyák Gergelyné 50 kr. Jegyud István 50 kr. Hajdinyák János 1 frt, Blazsincsics György 50 kr. Tóth Sándor 1 frt. Misics Ferencz 1 frt, Csesznák József 1 frt 50 kr. Grész Alajos 1 frt 50 kr. Sipos Károly 50 kr. Sosterics Pál 1 frt, Vugrin János 50 kr. Molnár Antal 50 kr. Németh János 10 kr. Götz Ferencz 2 frt, Ujlaki Lőrincz 1 frt, Eben-spanger Miksa 50 kr. Belloczy Lénárd 50 kr. Majer Mór 50 kr. Verly Ferencz 1 frt, N. N. 2 frt 50 kr. Kostály Ferencz 50 kr. Összesen: 23 frt 60 kr. azaz: Huszonhárom frt 60 kr.; miért is fogadják a nemeskeblű adakozók az egylet legforróbb köszönetét. A rendezőség.

— Bucsuszó. Tanulmányaim tovább folytatása végett ezen kedves városból, sajnálatomra távoznom kell, bátor vagyok „Istenhözadót” mondani a helybeli közönségnek. Együttal fogadják az irántam tanúsított bizalmukért köszönetemet. Isten önékkel! Ungár I. képző művészeti academicus.

— Kirabolják Szoboczinán f. hó 19-én éjjel Deutsch Samu boltját; mintegy 50 frt árú portékát vittek el. A tetteseket még nem fogták el.

— A csáktornyai áll. tanítóképzésében a javító- és felvételi vizsgálatok szept. elsőjén megtartottak, azonban az előadások csak szept. 16-án kezdődnek; tehát a növendékek 16-ig sem lakásra, sem ellátásra az intézet részéről nem számíthatnak, mivel az intézet összes helyiségei az ünnepélyre érkezendő hivatalos egyének és vendégek számára foglalattak le.

— A csáktornyai kir. posta- és táviróhivatal tekintettel a vidékünkön rendezendő hadgyakorlatokra és ünnepélyességekre, két posta- és egy táviró-tisztelet kapott segítségére. A táviróhivatal Ó Felsége itt időzése alatt udvari táviró állomás lesz és szept. 7-én és 10-én teljes nappali szolgálat teljesítettik reggel 7 órától este 9-ig; 8-án és 9-én pedig teljes nappali és éjjeli szolgálat rendezetik be.

— A test ápolása és tisztántartása az egészség egyik főkélléke. E czélra legalkalmasabb a Brázay-féle valódi sósborszesz, melyet a fővárosban ily czélra majd minden házban használnak. E sósborszesz a legjobb fejmosó szer, mert erősíti a fejidegeket és eltávolítja a korpát Száj- és fogtisztító szerül is nagyon használják, mert a fogakat kitűnően tisztítja, a foghúst erősíti és a szájbűzt megszünteti. Pör-szenések és lábizzadás ellen pedig épen hatásos. E kitűnő házi-szer minden nagyobb fűszerkereskedésben és gyógy-szertárban kapható.

— Csalás. A „muraközi takarékpénztárban” egy 250 frtos hamis kötelezvényt fedeztek fel. Valaki néhány hóval ezelőtt hamisította az adós, a jótállók és tanuk neveit, a pénzt felvette és tovább állott vele. Az aláírások mind ismert neveket tartalmaznak.

— Ertesítés. A csáktornyai polg. fiúiskolában a tanulók beiratása és felvétele aug. 31-én, szept. 1. és 2. d. e. 9—12 óráig, d. u. 3—5 óráig a polg. iskola helyiségében történik, ugyanezen napokon délután tartatnak a felvételi és javító vizsgálatok is. A polg. iskola első osztályába felvétetik olyan tanulók, ki legalább 9. évet betöltötte és az elemi iskola 4-ik osztálya számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártas-ága van és ebbeli ismereteit felvételi vizsgálat után igazolja. A polg. iskola többi osztályába felvétetik minden olyan tanuló, ki a megelőző osztályból (polg. iskola, gymnasium, reáliskola) legalább is elégséges előmenetelről tanuskodó bizonyítványt képes felmutatni. A felvételi és javító vizsgálatok díjlanok. A tanulók a beiratáshoz szülei vagy ezek helyetteseinek kíséretében tartoznak megjelenni. Minden tanuló a beiratásnál 4 frt iskoladíjat és 1 frt beiratási díjt tartozik fizetni. Oly tanulók, kik

szegénységüket bizonyítvánnyal igazolják, az egész v. fél iskoladíj fizetése alól felmentetnek. Teljesen vagyontalan szülők gyermekei a szükséges iskolai könyveket az intézettől kapják. Az ünnepélyes „Veni Sancte” szeptember 3-án d. e. 8 órakor leend. Csáktornyai, 1887. évi aug. 25-én. Az igazgatóság.

— Póru! járt dohánycsempész. Horváth Márton beliczej dohánycsempész Pribiszláveczen betért egy házhoz szuloki dohányát kínálgatni, csak hogy megjárta, mert ugyanazon házban csáktornyai csendőrök voltak, akik aztán a csempészt elfogták s a pénzügyőrségnek átadták.

— A poltraui (stajerszági) ujonak alakult tüzoltó-egylet 15 tagja f. hó 25-én meglátogatta a csáktornyai tüzoltó-egyletet tanulmányozási czélból. Szomszédaink megtekintették a felszerelést, amelyről elismerőleg nyilatkoztak; végig nézték a mászógyakorlatokat s megígérték, hogy legközelebb nagyobb rend- és feccskendő gyakorlatokat is megtekintenek.

— Horváth Gyula a stridói m. kir. áll. elemi népiskola derék tanítója, legközelebb tartá eljegyzését Utassy József kereskedő kedves leányával, Aranka kisasszonynyal A.-Domborun. A boldogság koszoruzza frigyüket!

— Megható ritka ünnepély folyt le, e hó 20-án a ns.-pátrói evang. gyülekezet kebelében, a midőn is lelkészének 60 éves jubileumát s új orgonájának felavatását ünnepele. Reggeli 10 órakor harangzúgás mellett vonult az agg lelképásztor, összes lelkészársággal által környezve, istennek szent házába, hol is a hálaadó szolozsma elhangzása után, az egyházmegyei esperes tartott, a könyvekig megindító alkalmi szónoklatot s nyújtotta át jubilálóknak az egyházmegyei közgyűlés jegyzőkönyvi kivonattal díszes kötetben. Ezután gyülekezete részéről következett a meglepetés! Aranya és esztje nem lévén, mellyel szeretetét és ragaszkodását kifejezhetné, szellemi kincset nyújt neki, a könyvek könyvében, a szt. Bibliában s ányújtott neki egy valóban remek kötetű szt. könyvet, mely emléktárgyakat a jubiláló könyvezve, ez által tudva csak köszönetét kifejezni, fogadott el. Ezek után társas ebéd és népnépnéply következett s örült — vigadott mindenki, mert hisz öröm ünnep volt ez mindnyájukra nézve. Ebéd végeztével tánczra perdült a tűzvéru fiatal-ság s ugyancsak rakta a ropogást kivilágos kivrivadt, mikor is egy edes emlékek szívünkben hagytuk el a kedves kört, azon óhajunkat nyilvánítva, vajha az ég Ura még sokáig éltenél az agg lelkészt s virágoztatna e valóságától áthatott lelkes gyülekezetet! Szilvágyi Gyula ev. lelkész.

— Korona. F hó 23-án volt a felsőmuraközi papság és híres közgyűlése. S. és főtisztelendő Szele Ignác cz. kanonok esperes plébános elnöklése alatt Stridón. A gyűlésre teljes számmal jelentek meg a lelkész urak; kik igen szép ünnepélyességgel tarták meg gyűléstüket. Gyűlés után főtiszt, Matosovits István helybeli plébános ur barátságos házában ebédre gyűltek össze, ahol a munka után — fűszerezett jó kedvvel töltötték a délutánt.

— A szombathelyi iparkiallítás megnyitása, mint már lapunkban jeleztük: jövő hó első napján fog megtörténni. A megnyitást ünnepélyéről már megemlékeztünk, ezuttal azt kívánjuk jelezni, hogy a kiállításon a gépgyártás, kocsigyártás, posztó- és szőnyeggyártás, az asztalos, lábbeli, szabó, bogár, lakatos, kovács, szövő, fonó-ipar, gyertya- és szappangyártás, építészeti ipar stb. termékei nagy számban s kiváló minőségben lesznek képviselve. Nagyon érdeknek ígérkeznek az intézetek kollektív kiállításai különösen a szombathelyi főgymnasium tanszerműhelyének gyönyörű készítményei, valamint a női tanintézetek pompás kézi munkái. — A szalonkai anti-monium-bánya produktumai, a petánzi és tarscai forrástermények szintén nagy mértékben emelik a kiállítás érdekét. Az ipar-nak minden nemében sok figyelemreméltó állítanak ki Vas megye iparosai, s emel-fogva reméljük, hogy a szombathelyi iparkiallítás iránt ország-szerte méltó érdeklődés fog mutatkozni.

— Két millió forint kár. Ennyi kára van t. i. hazánkban évenként abból, hogy még oly látszólag kis fontosságú iparcikket is a külföldről hozunk be, mint a milyen a pótkávé. Hivatalos adatok szerint 1886-ban 48 ezer méter-mázsza pótkávé hoztak be magyarországra, a mi 40 millió forint tőke kamataival szegényíti az országot évenként. Pedig hasonló magyar gyártmányaink is vannak, melyek nemcsak hogy kiállják a versenyt a külföldi pótkávékkal, de néhány közülük még fölül is múlja azokat. Ilyen p. o. a Lenck-kávé, mely magyar vegyész és magyar munkások készítménye. A Lenck nagykereskedő-ház gyára Sopronban van, s mint lapunknak Sopronból írják, a Lenckház, mely eddig is sikerrel versenyzett a hasonló külföldi gyártmányokkal s mely a szükséges tőkével is rendelkezik, soproni gyárát most tetemesen nagyítani

fogja. Ha elgondoljuk, hogy külföldi gyárosok két millió forintot visznek ki hazánk-ból évenként pótkávé révén, csak óhajtanunk kell hasonló iparágak meghonosítását hazánkban. A magyar gazdaságok pedig évenként 2 millió frt hasznot hajthatnak Magyarországnak azaz, ha csak magyar pótkávé használnak.

A földről és néhány égitestről.

(Népies értekezés.)

(Folyt. és vége.)

A hold Földkörüli keringése által reánk nézve 4 folyton személhető és 2 ritkán látható tüneményt idéz elő, amelyek a Nap és Föld között elfoglalt állásponthban lelik magyarázatukat.

A hold, a mint feuntebb már említém — a Föld körüli keringését 29 1/2 nap alatt végzi, amely időközben 4 változata van; és pedig: Első-Negyed, Holdtölte, Utolsó-Negyed és Ujhold. Ha a hold felénk fordult oldala egészen sötét, azaz a Nap fény-sugarai azt meg nem világíthatják, akkor Ujhold van. Mikor azonban a holdnak felénk fordult jobb oldala félig a Nap által megvilágítatik, az Első-Negyed áll elő. Ha tovább forgás által — a hold felénk fordult része egészen megvilágítatik, holdtölte lesz, és végre, ha a Föld felé néző bal része csak félig leend ismét megvilágított — Utolsó-Negyed származik.

A holdnak másik két igen lényeges változata a nap- és holdfogyatkozás. Amidőn ugyanis a hold oly helyzetbe jön a Föld és a Nap közé, hogy utóbbi sugarait előlünk teljesen eltakarja, elől a napfogyatkozás, azaz a legderültebb időben is hirtelen teljes sötétség lesz s bizonyos ideig nem látjuk a Napot. Akkor pedig, ha a Föld kerül oly helyzetben a Nap és hold közé, hogy annak fény-sugarait a holdtól takarja el, ilyenkor van a holdfogyatkozás. Csakhogy a tüneményeket nem minden alkalommal személhetjük; mert nem mindenkor föld-részünkkel szemben történik a változás.

A most leirt változatokat igen sokan a legképtelenebb babonás jövendölésekre használják fel, pedig ezek, amint láttuk, oly természetes dolgok, melyek épen nem e czélra szolgálnak; hanem a hold, mint égitest természetesen végzett munkáját mutatják.

Még csak röviden fogok szólni az üstökösök, tűzgömbök és hullócsillagokról, mint szintén égitestekről, amelyeket hasonlólag igen sokan holmi ördögös dolgoknak szeretnek tekinteni s belőlük beteges képződmésük arányához mért minden képzőletet feffülmuló badarságokat szoktak a hiszékeny nép között terjeszteni.

Az üstökösök a fentebb elmondottakhoz hasonló csillagok, melyek szintén a Nap — mint főtiszt — körül kerengenek. Nevüket hosszabb, vagy rövidebb üstökűktől, — vagy mint közönségesen mondani szokták seprőjűktől — nyerték. Óriási mennyiségben el vannak terjedve a világegyetemben, de a Naptól való távolságuknál fogva pályájukat igen hosszú idő alatt futják meg, nem láthatók. Azonban több van, amely látható: sőt meg is határozható, mikor, és az ég mely táján tognak feltűnni.

A tűzgömbök pedig világos és hirtelen meggyuló felhősékek, melyek szédürranva roppant rázkódásba hozzák a levegőt és belőlük a Föld anyagához hasonló kövek és vasak hullanak alá.

Ezek az úgynevezett meteor-kövek és meteor vasak, melyek nem ritkán több Kg. súlyúak.

Végre a hullócsillagok szintén apró kis világítetek, melyek forgási utójokban a Föld vonzkörébe jutván, aria hullanak. Esésük közben azután a nagy surlódás következtében meggyuladva égőásvot hagynak maguk után. Ezt nevezik csillaghullásnak, amely különösen augusztus és november hónapban nyújt nagyszerű látványt a holdvilágos estéken.

Ezekből tehát látható, hogy sem háborut nem jelentenek, mert a politikához nem értenek, sem nem lídercek, melyek talán egyeseknek kárt tenni járnának; de még csak a bűnös lelkeknek a purgatoriumból való megszabadulását se tudják, mert jóslási képességgel megáldva nincsenek. Hanem igenis, csak természetes munkájukat végzik, amely nekik az Alkotó által ép úgy kötelességükké tétetett, mint nekünk embereknek a napi munkálkodás. S így a nekik tulajdonított babonás jövendölések, csak egyes tudatlan emberek fixa ideái, kik azt a nép közt terjesztve, azok hiszékenységet anyagi hasznukra fordítják.

Ezek volnának azon dolgok, melyeket jelen szerény dolgozatom szűk keretében halvány vonalakkal vázolni volt czéлом a mindnyájunkat tápláló édes anyáról, a Föld-ről és a gyönyörű fényrel ragyogó csillagos égről, amelynek isteni leple alatt már ép annyi szerelmes szív susogta el ho'dogsága titkát, mint ahány életunt vetet véget kintöz életének.

KOVÁTS GYULA,

áll. isk. igazgató.

IRODALOM.

(Az itt felsorolt művek FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Csáktornyan folyton raktáron vannak és kaphatók.)

— Csáktornyan Fischel F. könyvkereskedésében most jelent meg: Ambros J. és Kopeczky F. által irt az

osztrák cultusministerium által approbált eddig 4 kiadást ért és a csáktornyai közs. elemi népiskola tanítótestülete által átdolgozott SZÁMTANI PÉLDATÁR 1., 2., és 3. füzeté. Hogy a számtanítás a népiskola tantárgyainak legfontosabbjai közé tartozik, az bizonyításra nem szorul; de helyét csak az adatok határozott és éles felfogása, biztos itélet alkotások, óvatos, szigorun logikai következtetések, és a gondolatoknak határozott szabatos kifejezésével érheti el; ez pedig csak úgy lehetséges, ha a fősulyt az egész népiskolában a fejbéli számolásra fektetjük. — E példatár határozottan ezen irányt képviseli. Különösen az 1. 2. és 3. füzet majdnem kizárólag a fejszámolást cultiválja oly alaposággal és minden egyes esetre kiterjedő figyelemmel, hogy a közönséges életben aligha akad példa, melyet a 3. füzetet végzett tanuló azonnal és gyorsan megfejteni nem tudna, másrészt a számsorok képzésében, a mennyiségek értékek helyes felfogásában oly biztoságra tesznek szert, hogy a 4. füzetet (4. osztály), mely az írásheli számolás alapos begyakorlását czélozza, minden megerőltetés nélkül és a mi fő örömmel és kedvvel sajátítja el a tanuló. — A modern paedagogia követelményeinek megfelelő fokozatossággal szerkesztett, gazdag példa gyűjteménnyel ellátott, a népiskola számtanítás sikerét nagyban biztosító s eddig a magyar tankönyv irodalom terén egy anyag és feliolgozás, mint csinra nézve egyedül álló Példatárt a legmelegebben ajánljuk.

— A „Magyar Dal-Album” hatodik folyamának 10-ik vagyis utolsó füzeté megjelent, a következők rendkívül érdekes 20 dallam tartalommal: 1. Sárga lábú csicsérgő kis madár. 2. Sir a kis lány a Balaton partján. 3. Sir a kis lány, jár-kél az udvarban. 4. Sirhatsz te is kormos. 5. Sajt az átok, mert szerettelek. 6. Szánd meg sorsomat. 7. Száz esztendőm fakéreg. 8. Szerencse fel! szerencse fel! 9. Szombat este tiz az óra. 10. Tarka paszuly, tarka paszuly. 11. Tiszán tul, Dunán tul. 12. Tul a hegyen csörgödez egy kis patak. 13. Ugy szeretlek majd meghalok teérted. 14. Ut tehát már ama boldog óra. 15. Vasárnap, hogy haza jöttem. 16. Végd lesz neked cigány. 17. Vége, vége, mindennek. 18. Volt nekem egy tulipános kajla kalapom. 19. Volt szeretőm egy kis lányka. 20. Zord az idő. — Megrendeléseket még mindig elfogad a „Magyar Dal-Album” kiadóhivatala Győrött, és pedig egy-egy kötetre 1 frt 80 kr. — Megjegyzendő, hogy a „Magyar Dal-Album” bizonyítatlan ideig ismét szünetelni fog.

Szerkesztői üzenetek.

Nedelicz G. Kis mulasztás nagy baj. Aldov fantlivosti. Jók, közöljük. — Kottori K. Intézkedtünk. — Szt. György. K. Megkaptam. — Szoboczin N. J. Csak most közölhetem, a mult számra későn érkezett.

Idegenek Csáktornyan.

(Augusztus 14—24-ig.)

A „HATTYU” szállodában.

Glass Lipót Bécsujhely. — Tscheppe A. Bécs. Leszak József Bécs. Podhorzak F. tanár és neje Károlyváros. — Meisser F. Bécs. — Sebestyén József Kanizsa. — Szirmay és neje Budapest. — Id. Szilvassy Márton Sopron. — Steiner Armin Bpest. — Fischl H. Bécs. — Gottfried Imre N.-Kanizsa. — Fait E. Prága. — Pfeifer Izidor Bpest. — Tittelbach F. Kőszeg. — Haas Teréz Bécs. — Lédner Zsigmond Bpest. — Klein U. Bécs. — Stolec István Bécs. — Sperazon A. Tredisa. — Blau D. Grác. — Dr. Wollák A. A. Lendva. — Blau Samu Bécs. — Rise Gy. ügyvéd Bpest. — Spitzer S. Zakány. — Kohn Ignác Zagráb. — Nagy Károly Dobronak. — Steiner József Ivaneec. — Hieber Károly Grác.

A „SZEIVERTH” szállodában.

Fischer Hermann Bécs. — Basonyiek N. Grác. — Ettmayer báró Czernovitz. — Cluváika József Szombathely. — Broch Jakab N.-Kanizsa. — Sturm N. Z.-Egerszeg. — Emerich G. Szombathely. — Friedenthal Jakab Dobri. — Fogl János N.-Kanizsa. — Reinfeld Ödön Pécs. — Schulhof N. Budweis. — Stern J. Budweis.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagaćućega činovničkoga društva“ u Čakovcu, — „Doljno-Medjimurske šparkasse“
i „Podpomagaćućega društva“ u Prelogu, — „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga društva“ u Štrigovi.

Izlazi svaki tjedan jedankrat i to: u svaku nedelju.

Izdateljstvo: Knjižara Fischel Filipova
kam se predplata i obznane pošiljaju

Predplatna cna je:

Na celo leto	4 frt
Na pol leta	2 „
Na četvert leta	1 „

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Urednička pisarna:

Glavni pijac, fraterska hiža, lijevo na kon-
dignaciji. — S urednikom moći je svaki
dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve
pošiljke tičuće se zadržaja novinah, naj
se pošiljaju na ime Margitai Jožefa
urednika u Čakovcu.

Nekaj iz pravic orsaga.

(Od kralja i njegove vlasti)

S prilikom korunenja daruje orsag kralju i kraljici svotu penez. Zadnji put daroval je orsag kralju 50 i kraljici 50 cenikov, ali ovoga dara su kralj i kraljica opet darovali za dobrostanje naroda.

Na zadnje spomenemo ovdje znake korunenja. Ovi znaci su sledeći. a) orsačka sveta koruna, koja iz dveh delov zastoji; gornjega dela daroval je papa Silvester II. sv. Stefanu, a odspodnjega dela je Dukaz Mihaly grčki cesar daroval kralju Gezi I. Ovu korunu već od starih vremenah u velikoj časti drži. Od leta 1791. se čuva u kapelici budimskoga grada.

Na korunu paziju dva čuvari, koje kralj naznači, a orsačko spravišće njih izbere. Čuvari korune imaju i svoju soldatiju. b.) Kraljevska palica, koja je iz čistoga zlata napravljena; c.) zlatna jabuka, koja je takaj iz čistoga zlata a na vrhu njoj je zlatni križ, na strani pak magjarski cimer i cimer Anju (čitaj Anžu) familije. d.) Sablja sv. Štefana, duga jednaka, na dve strane oštra sablja. e.) Plašt sv. Štefana, iz modre svilne tkanine. Njega darovala je Gizela, sv. Štefana tuvaruška szekesfehervarskoj cirkvi. f.) Du plićni križ, rukavice, papuče, koje se s prilikom korunenja hasnuju su takaj iz vremena sv. Štefana preostale.

Naši gorički zdenci.

Nema dvojbe, da je dobra pitka voda glavni uvet zdravja človečanskoga. Naš glavni varoš Budapešt poskrbel se je za skupocene vodovode, da sta-

novništvo s dobrom vodom osigura, pak ipak se tam i proti ovim glasovi tim vodovodom prigovarja i njihov popravak dan na dan ostrim glasom zahteva.

A kaj da rečemo ob onih stanovnikov naše domovine, koji stanujući u močvarnih pokrajinah, ili pak med ilovastimi bregi, niti neznaju, kaj je dobra i zdrava voda! Vu takovih krajih nenahadjaju se pravi zdenci nego samo vodu primajuće grabice (cisterne), gde god vu kakvoj jarugi. Med ove pokrajine spada i naš gorički kraj. —

Putujući pro lih vrućih dnevoiv juli-
usa po tom kraju, osupnulo me je i rezalostilo, kaj sem tu videti moral. Ljudi vu tom kraju niti nesenjaju za dobru vodu; zdenci su jim same kaluže, smrdeće mlake. Idemo samo od Čakovca gori prama Štrigovi!

Idući od Čakovca zapadnim pravcem gor, do svete Jel-ne nahadjamo dobru vodu. Na Rakoviczi, gde vre dobro ožedjamo, možemo već nezdravu kalužinu piti. Nu ova je još i kaktak, tu je bar nečija mrljiva ruka mal-
zdenček napravila, čiprem i taj morti nije meter glibok. Ali idemo dalje!

Pri svetom Jurju nahadjaja se zdenec, ali kada je najveća sila za dobru vodu, onda ju ovdje nenajdeš, ar se i ov črez dva ili trikratno napajanje marhe ili čisto iztroši, ili se tak skali, da za porabu posvema neprikladna postane.

Na podno ju pojedinih bregov ima tu i tam po koj zviranjec, nu i ovoga voda smrdi, ar niti nema nikakvoga odtoka, niti se nevidi na njem trag meštarske ruke, koja bi ga za pravu porabu priredila bila. Najznamenitiji takov zviranjek je tak zvana Rogoznica nedaleko od svetojurske cirkve.

Uvoga ondešnji stanovnici osobito preštimavaju, a da istinu van izrečem, i ovo je samo mlaka, koju človek samo vu skrajnoj sili hasnovati more. Već njegovo ime to izdaje.

Anda narod ove do dve jezere dušah krojeće fare napje se samimi spodobnimi nezdravimi zviranjki, bolje rekuć mlakami. Upitavši ondešnje stanovnike, kak moreju ovi nevaljanu vodu piti, dobil sem za odgovor, da oni vniogo nemare za vodu, samo nek bude dosta vina i jabučice

Po tom anda stanovništvo goričko prisiljeno je privičiti se k vinu, da s zlom vodom zdravja nekvari. Odtud dohđja anda ona žalostna istina, da je naše goričko deset let staro dete kadro liter jakoga medjimurčana popiti, ter da se i k žgančici isto tak privuča, Ali kam vodi ova privuka vu pogledu morala kak takajše obče-zdravja, to nam je suviše pripovedati.

Tak nezdravu anda vodu pije celo stanovništvo do Štrigove. S on kraj Prekope, od tak zvanoga p . . . ga Klajnca prama severu, našel sem v jednoj grabi najmržešu vodu. Ovu bi morti za vživanje prikladnu prenašel, da nije preveć kalna. Sudeć ipak po mrzlini i po vugočnejšem teku ove vode, mislim, da bi se vu toj grabi s malim trudom i strokom dober zdenec napraviti mogel. A i vredno bi bilo tu nekaj aldoovati, ar bi celi Trnovčak i okolo ležeće jako napučeno pogorje o-igurano bilo zdravom i tečnom pitkom vodom.

Kud god, na koj goder kraj se svrnemo vu predi rečenom pravcu po ovom goričkom predelu: Lopatince, Vučetince, Dragoslavec, Zasadelo, Pleskovec, Pr-pročan, Vugrinecz, Tupkovec. Prekopa i tak nadale, posvud nahadjamo samo mlake grabice s ne-

zdravom i smrdljivom vodom, a nigde pravoga zdenca! A kakovu još povrh toga drugu odurnost nahadjamo vu ovih mlakah, toga pristojnosti za volja neću ovdje van povedati.

Gde je narav i stvorila vu tom kraju gdekaj zviranjec, to je nehajstvo stanovništva zamudilo mali trud žrtvovati, da iz njega napravi hasnoviti zdenec. Po tom anda i po zlo estoj porabi tih zviranjekov nastale su smrdljive mlake i kaluže. A to je najžalostneše pri tom, da se narod zadovolji s ovom vodom; da misli: Naj bude samo za marhu i za pranje a mi budemo pili vino. To je dragi moji Medjimurci jako krivo mišljenje! Kak veliki varoš s teskimim troški nastoje, da si zdravu vodu priskrbe, isto tak moral bi i naš gorički puk vu interesu vlastitoga svojega zdravja aldoovati za napravljenje stalnih i dobih zdencov.

Sjedinenimi silami mogli bi sused sa svojim susedem sve one zviranjke i grabe, koje vezda kalnu i smrdljivu vodu zadržavaju, vu kratko vreme skopati, obzidati i za slasnovitu porabu prenapraviti, kak takajše nove izkopati. Po tom prišparali bi si neizmerno vniogo vina, anda penez a vu pogludu obćenitoga zdravja, učinili bi neprecenjivi korak i napredak!

Velika je falinga u obče od našega naroda, da se vu vniogom pogledu izpod človečanskoga dostojanstva ponizi ter se s onim zadovolji proti čemu mogel bi baš putem zakona reć svoju podiči ter si vu interesu narodnoga napredka potrebne udobnosti i polešćice izvojuvati.

Ako je putem zakona odredjeno, da se vratolomni orsački, varmegjinski i ostali puti popravljaju i vu dobrom stanju izdozrtvu najvećih troškov

ZABAVA

Gospona Gaspara hiža.

(Dalje)

Gospon Laci išel je ve jednako proti jednoj lepoj hiži, i stupil je vu dvor. Došel je vu jednu jako ljepo i s ljepim pohižtvom napunjenu hižu. Na kanapeju valjala se je jedna mlada po imenu Enrika, te sobe gospodarica, vlastnica toga stanja da je ona, to je ne moći reći, ar i pohižtvo je ne njeno, ona je samo ovdje na kvarteru, kak su već navadne veliko-varaške ljepotice. Enrika je još ljepa i mlada, barem tak mladi ljudi od nje veliju. Ona sebe za jako bogatu mladu vdovicu predstavlja, pak po smrti svojega nezaboravnoga muža išla je rajai iz glavnoga varaša na selu stanovat, gde bi morebiti više se mogla obatriveti i mislji svoje raztresti nad nezaboravnim dragim svojim tovarušem. Ali kaj bi bilo tak, kak je ona to pripovedala. Vu glavnom varašu je stanovala, to je istina, ali zakonskoga muža nije imala, i sim tam se je potepala i duge delala, dok ju nisu i stancuneri i šostari itd. nahetavali tak, da je bila pritrucana pobe i. Da je imala nekakvo imanje na selu, i to je bilo laž. Ali mladi gospon Laci je njoj jako vse veruvao, ar vu blizini njezinu bil je takaj jako blažen, i dobro se čutil. I vezda si je sel poleg nje, vu navadnom modernom držanju.

Ako njih nebi s ovom malenkostjum zbantuvao, kaj sem njim za spomenek donesol, bilo bi mi osobito drago, ar one minut koje ja ovde pri njih vživam najdragše su mi, i nije dobrote niti ljepote, koje bi to nadkriljite osobito

pak me veseli, da su me večera na zabavu usrećili s njihovim pohodom. To njim dajem za spomenek dva diamant zlate prstene.

No od njih ov dar, gospon Laci! od njih vzemem, od drugoga nebi pod nikakov način vzela, pokedob za takvim kaj nestradam i nehlepim. Ali od njih primem, kakti meni od njih dragi spomenek, za večke verovanje, to njim je moja ruka, da od srca rada primem.

Jeli je ve tko bil srečnejši človek od mladoga gospona Lacija.

Ali onda, počela je ona dalje hamišno grozeći se, naj to med nami ostane. I drugiput naj mene prvije pohodiju, né pak onu prostu selsku gusku, neznam kak njoj je ime, Jutka, ali pak Jana.

Ah, za to njih naj menje glava naj boji. Dobro su rekli, da je selska guska, im je navek med mrkvom i repom, a nije se moći niti znjom nikaj spametnoga spominati. Moj otec na silom hoće, kaj bi ja nju za ženu vzela, ali njezini roditelji se tomu protiviju, i spametno delaju, kaj su proti. Niti meni je nje ne treba. Hodil sam k njoj, to je istina, ali sam se samo šalil, ona pak je već mislila, da ju ljubim.

To je spametno gospon Laci, samo s menom naj nikakvo šale ne delaju.

Oh, naj si to nemislju milostivna gospona! ar vezda stopram čutim, kakvo blaženo vživanje je vu družtvu jedne izobražene gospoje.

pravu obleće, vu 19-tom civiliziranom veku gospončeci, kicoši hodiju vu ponoženoj opravi: ljepa oprava je za bal i teater.

Endrei i Laci do cirkve glediju iduće purgarske devojke, zesmehavajuć vsakojake nepristojnosti njim govoriju.

Laci prijatelj! gledi samo, tam ide tvoja, koju ti nemaljaš, rekel je Endrei.

Već je ne moja, ako hoćeš, vezda njoj moreš ti komplimente rezati. Ja sam si mislil, da si ti videl mladu vdovicu groficu . . .

Hoho! k tomu i ja imam reć, rekel je Endrei, bude se vre vidlo, eija je. Medtemtoga znaš kaj, da je ona vu to dob ne navadna se iti šetat, im je istom deset vur. i ar je vu tom nesrečnom varašincu ne u poldvanajsti vuri meše; zato niti neće iti vu cirkvu. Nego pajdaš, vredno bi bilo te male varašanske ljepotice i njihovu opravu malo previziterati.

I išli su vu cirkvu. Cigare su stopram pri crkveni vrati na stenje hitili. Gledite nje, tam stoje devetnajstoga vjeka dva vitezai, kaj sam i rekel, da stoje, né, oni su se nalegli na jeden oltar, s prsti su si vu lasih rovali (česali), po té tobožni moderni navadi, skup su zmotali, zdruzgali škerlake i tilili je na oltar, s jednom nogom su klepetali kak da bi taktuše davali, na oči očale i gledali su, nego kam i na koga? lahko je pogunuti. Već je podigavanje: ta mlada gospoda, morti je nje strah, kaj njim se nebi hlače zamazale, ali pak, da njim se nebi koleno pretrglo, nisu pokleknuli, nego i vezda stoje na oltar naslonjeni; im je tim dvem pred Bogom pokleknuti sramota, to je tobož za muža; te nobiliš gospončeci Laci i Endrei, ovi znaju samo pred gospami klečati i glave prigibati.

Moliti to bi bilo još treba, mladi gospon, pak moliti im oni dosta moliju vu teatri, gda kojoj gospi s rukami pljeskaju, kad njim je kaj po njihovoj volji napravila ali spopevala.

Podjedno klopočeju ovi dva s vustnicami, ali kaj se spominaju? neje vredno, da bi ov list stem zamazali. Samo to imam napomenuti, da se vniogi mlađi tak ponaša vu cirkvi, da bi se ovak vu postenoj kojoj hiži tak ponašal, reklo bi mu se odprto: gospon! vi neimate nikakvoga odhranjenja, pak ipak, vu božjoj hiži si mislje, da je ta odhranjenost i izobraženost dosta.

Božjoj službi je kraj, gospoda ta su došli k velikim vratam, i tam su stali. da tobož vsakoga pogledaju, koj ide iz cirkve dimo. Morebiti i to spada k odranjenju i zobraženosti?

Gospon Gaspar je stihao korucal prot domu iz cirkve; na putu srel se je s jednim svojim kumom, ov je čudnovite stvari pripovedal od mlade vdovice grofice, kojoj i sin kuma Gaspara vniogo put hodi i pohadja, i opomenul je staroga, da nek svojega sinka opreznoga včini, da nebi na zadnje vu kakvu nepriliku došel.

Gospon Gaspar nije mogel zadosta prerazmeti tu stvar, im pri jednoj grofici se je moći, samu nekaj ljepoga i dobroga navčiti, i srečen on mlad človek koj se gusto puti vu grofovski hiži obraća. Nije znal ov postenjak stavec, da den denešnji je vniogo takvih, koji po krivim imenom grof ali grofica po svetu hoće koji niti iz daleka nisu to, nego dođu pod krivim imenom, da leže vu menjih mestah živiju i vkanuju; grofice, da leže neudžne mlađice vu svoju mrežu vloviju i imetka mentuju. K ovakvim je spadala i Enrika takaj.

uzdržavaju; ja mislim, da bi pravično bilo, da se obzir uzme i na vuredne zdravljanje i popravljanje zdenocov bar vu takovoj pokrajini, gde to potrebne okolnosti iziskuju.

To bi pak predstojeće oblasti tim više vu svoju otčinsku skrb vzeti mogle, buduć nadgledanje tih zdenocov nebi koštalo, kak samo jeden mali del onih neizmernih strokov, koji se večkrat za vno go menjevredne stvari alduju.

G. Gy.

Kaj je novoga?

Bedoviti broj naših novina vu većem izdanju bude 8-ga szept. tojest on den izlazi kada Njegovo Veličanstvo vu Čakovec dojde ipak budemo denes tijeđen, ali ako bude potrebno višekrat izlazećem, naredovitim izdanju naših novina naznanje dali poš. čitateljem najznamenitese novosti.

Njegovo Veličanstvo kralj

Kak je s nova odlučeno, bude 8-ga septembra v jutro ob šesti vuri došel iz Budimpešta. S njimi budu došli takaj tri ministri, i to: Br. Fejérvary, Gr. Szécsenyi i Bedekovich.

Odlučeno je da budu onda, kada Njegovo Veličanstvo dojde, vu belu opravu oblečene devojke pri slavolesistale; selske devojke budu kralja pri čakovečki cirkvi čekale.

S kraljom bude došel baron Fehérvary minister domobranskih poslah. Iz van njega budu došli od magjarske vlade G. Grof Széchenyi Pál minister poljod-lskih poslah, Jekelfalussy Lajos činovnik od ministarstva nutreš njih poslah. Nadalje dojdju vu Čakovec Visoka Gospoda Bedekovich Kálmán minister, grof Deym Nándor, grof Széchenyi Kálmán, Mihailovics József kardinal i nadbiškup iz Zagreba, Hidaszy Kornél szombathelyski i Příběk István veszprémszki biskupi. Došli budu još iz Somogy. Vas- i Veszprémske varmegije oberkomeši i vicekomeši s poslanstvom ovih varmegijah

Gospo Gašpar je dešel duno, iskal si je svoga sinka, ali njega nije bilo doma. Gde bi mogel Iaci biti? I pol-dan je vre prešlo. A tam, gledite je, svojim duše i stelom pajdašom Endrei prijateljom na grobju. Ali kaj tam išdeju? Tak ljubeći se prijatelji, vezda su si strahoviti neprijatelji. Laci je svojega prijatelja Andreja zaderbišiel, kak se je on s Enrikom spominal. Zato se je taki zaklel, da bude zlo svojem prijatelju napravil. Samo jeden mora Enriku imeti, jeden anda mora vumeti. Kak se već i pristoji gavaleru, pozval je anda Andreja na dvoboj, i to na pištolje, na život ili smrt, i da bude više znamenito, romantično mesto, pozval ga je na grobje. Tam stoje vitezi, mériju korake, kolena njim škiecaju, zubi cvokotaju, vu rukah njim drhću pištolje, samo junačtvu, koraž i srditost za smrt ali život. Endrei je prvi strelal, zagrmi pištolja i Laci se zruši na grob. K njemu je taki skočil Endrei, stepel ga, kričal, znal, i govoril da je vu zrak strelil, kak je i bilo. Laci nije bil ranjeni, pak ipak je opal, vkrej je bil. Njegov tobožni koraž ga je zaklal. Od straha je vumrl.

Naj počiva vu miru toga oroslana pokojno telo! Njegva draga mamica dala mu je ljepi križ (spomenik) napraviti, i ov sljedeći jednostavni napis napraviti:

„Ovdi počiva moj velikoga ufauja sinek!“

Nije mamicu njegovu bilo moguće obatriveti, dala si je iz čisto črnoga barjuna i atlasa napraviti opravu za tagovanje. Errika je takaj tuguvala za svojim na drugi i bolši svet otidućim dragim, došla je, kak se i pristoji, ako prem je i ona potrebuvala batrivenje, došla je mamicu batrivet. To se razumeva da je od pokojnoga dragi spomenek, dva pr-tane takaj na prstih nosila. Gospa Eliza samo gleda te prstene, samo gleda, im to su njeni zgubljeni prstani Zapitala je Enrika, da pri kojem zlataru je kupila te prstene. Enrika je taki istinu povedala, da je taj

Potres.

V nedelu noć bil je vu horvatskom glavnom varošu Zagrebu jaki potres o polnoći. Protezale se je pod zemljom od juga prema zapadu, kvara u ostalom nije nikakvoga napravil.

Otrovali su se.

Mubác Francz malar vu Budapeštu imal je pri sebi staru svoju mater, koja se je vu varaskom gajicu (városligetu) šetala ter puno gljivah opazila. Misleća, da su to dobre glive, pobrala jih je i pripravila doma svoji familiji, koja je ovu večerju potrošila. Za kratak čas počutili su velike grće i boli vu želudcu i na skoro su bili svi četiri zvun sebe.

Na brzom nadošla doktorska pomoć rešila jih je smrti i na život probudila.

Zgorela v postelji.

Vu svehatskoj pivarni legla se je služkinja Lopik Maria spat a polek postelje pustila je goruću sveću.

Vu suu prehitila je sveću, od koje plamen prijel se je za posteljinu i vužgal ovu. Nesrećna služkinja, kada se je probudila, već je bila sva vu ognju. Tak se je obžgala, da je malo ufauja, da bi živa ostala.

— Zbog svečanosti nebude se čakovečki tijeđni sejem 7-ga szept. održal, nego 6-ga septembra, v tork.

Samoubojstva.

Strasno je samo premisliti, koliko ima nesrećnikov i kak se pomožava broj onih, koji si sami življenje vzemeju. Nema dana, gde se nebi jeden ili više njih ubilo na svakovrstni način, to vu glavnom varošu, to vu okolici. Jeden se otruje, drugi strelji, treći se obesi, ovaj vu vodu skoči, onaj pak na drugi način življenje od sebe zahiti, sami zdvojljudi, koji su veru zgubili ili morti se nisu naveli vu Boga verovati.

Gospodin Bog stvoril je za svakoga človeka toliko svega, da more preživeti. I prosjak od hiže do hiže proseći preživi od milosrdnosti i drugih ljudih; sepavi i hromi, slepi i gluhonemi preživu s dobroćinstva ljudskoga, a eto koliko ima jakih i zdravih, kojim je življenje na ter! Človek, koj zaboravlja na Boga

dragispomenek od pokojnoga sina dobila. Mati je počrlenila, ali nazad potrebuvati nije hotela.

Siromaška dekla, (sobarica) kuliko je ona boja pretrpela od gosp e Elize, ar je ne hotela valuvati, da je ona vkraća prstene i tak naskoro je ostavila službu; ali pokedhob je bila zatužena, morala prilično dugo vu reštu sedeti, dok se je ne nedužnost njezina dokazala, onda je stopram bila na slobodu odpušćena.

Od vezda je po maći od vsega opala koprena iz očih Zandari već dugo i dugo vremena iskajuć, komaj su ju našli i vlovili, tu pod imenom groficu Enriku, koja je sebe za veliku gospu držala, a iz glavnoga varaša zaradi ciganije i kradje je pobegla.

Vezda jz istom gospu Elizu bole'o srce, da je zaradi te zločeste žene njezin povoljen sinek moral vumreti. Gospo Gašpar je takaj zaluval sina, im je otec, i zločestoga sina, osobito ga je bolelo, da se po celom vara u od njegve hiže rezgovaraju. Meštrija je svaki den isla gorje, kreditori su ga počeli terjati, i po vulicah su se počeli spominati već, na kaj je došla gospa Eliza i Enrika. Koji su mu se do vezda vklanjali, i koji su ga preštimavali, vezda su ga zasmehavali, kuliko njih se je najelo i napilo pri njegovem stolu, a ve nega niti jednoga, koj bi mu jeden forint posudil. Tu stvar, puklo kam puklo, premeniti treba! mislil je vu sebi gospo Gašpar; sel si je na kožnati naslonjač stolec, svoje sere lasi nazad si je prebrisal i jako si je zdehnul, tak, kak on, koj veliko delo vu glavi snuje, a misli si, da bude težko mogel to speljati. Stal se je, čelo mu se je nagubalo, z zvoni je, i zapovedal je ženi si, da v hižu dojde.

Žena! rekel je s tihim i ozbiljnim glasom, denšnjim dnevom mora pres-tati taj novo-moderni način življenja

i nezna si posla najti, prepada vu zdvojnost i skrajoje nevolje, tomu pak nenaravska posledjica je kukavna i sramotna smrt samoubojstva.

Proti tomu jedino je vraćtvu dobrovoljno podnašanje siromaštva, podpuno zaufanje vu Boga i marljivo poslovanje za svagdašnjim kruhom.

I poslovica stara veli: Moli Boga, čini pravo, marljivo posluj, nikog se neboj!

Denešnja kronika sledeća nam samoubojstva donša:

Vogel Ivana brodarica žena hitila se je vu Dunav i predi nego su ju brodari izvaditi mogli, zalezala se je.

Winkler Alojs agent, komu sreća nije jako išla, ubil se je na grobu svoje pokojne supruge i ostavlil za sobom više neodhranjene i neobskrbjene dece.

Lukács Piroška, vu glavnom varošu poznata i jako oblubljena predstavljajica vzela si je življenje iz nepoznatoga zroka. Obesila se je vratnim rubcom na vrata (tirštok.) Veliko sažaljenje celoga varoša sprevdaj nesrećnu i nepromišljenu smrt predstavljajice.

Madek Martin rođen iz Moravske obesil se je v kuhnji na jeden klin i dok je pomoć pritekla, već je bil mrtev i mrzel.

Novák Gjura rođen iz Bukovine oženjen poslanik tak si šinjak hotonca zarezal, da je skrvaril i vumrl.

Simon Barbara služkinja spila otrov; još nije vumrla, ali težko bude ostala.

Prajda Franc, kojemu je tulikajše življenje dosadilo, skočil je od lančenika (lančeni most) vu Dunav. Ovoga su još živoga van zeli i sada ga vu špitalu vraće. Sve to pripetilo se je vu vremenu od nekoliko dnevo.

Zločesta igra.

Vu blizini Nagy-Maroga igrali su se tri dečaki na trati svakovrstne igre. Kad su jim već igre pomenjkale i nisu znali, kaj bi se još igrali, odlučili su igrati se galge. Odmah je bil imenovan sudac i hahar a za odsudjenoga pripraven je bil tretji dečak. Sudac izreče sud, a hahar prime se svojega posla. Vu igri odsudjeni nikaj zla nesluteći dečak mirno se je dal obesiti.

moje stvari jako zlo stoje, vsi ljudi su me ostavili, i ako budem to prezbožojačtvu dalje gledal, još me bude i gospodin Bog ostavlil. Od denešnjeg dneva morate se vsi povrnuti nazad k Bogu, od kojega ste se razdružili. Najprvije budem počel pri tebi vse drugač obraćati; zutra pozovem kapuša, koj bu prebunjal, da sve tvoje cifrarije, komedije, kaj se za jednu pošenu purgarsku ženu tojest za njezinu hižu nepristoji, da se budu pri meni prodale. Od denešnjega dneva počmši, vsa družina budu odpušćena samo jednu deklju si ostavim, ti si gazdarica, i to hoćem, kaj bude stebe dobra gazdarica domaćica, gospodari ca; jedna purgarica je samo onda vugodna, ako marljivo dela, pak i svoju družinu na delo opominja. Cifrarije, pak ono vsakojačko dinom-danom soare supé, ali kak vi to zovete, tak se jednomu mestru vu vusta i vu hižu pristoji, vsika, kak jednoj mužači svilmi škerlak na glavu. Vzemi si za peldu Enriku i njezinu sudbinu, to tvoju dragu groficu. I ona je, kak čujem, srednjega stališa roditelov rodjena. Nepremišljeni roditelji na mesto kaj bi ju k ručnomu delu, i k gospodarstvu podvućali i privućali, poslali su ju vu veliki varoš vu školu. Pak kaj se je vućila tam? Četiti, pisati i računati? ovo bi se bila mogla vu kojoj god selski školi navćiti. Glavir igrati, cajhnati, popevati, francuzki, englianski klopotati: to je nepotrebno delo. Oprave šivati, kuhati i gospodariti: a to se ne vućila. No vezda mi poveć, od srednjega stališa devojke, kuliko njih ide zamuž k jako bogatomu, poleg kojega bi mogla onda igrati, cajhnati i celi dan se zabavljati spohadjajućimi gosti.

(Konec sledi.)

GLAD FERENCZ
učitelj.

Ali vrag svigdi svoju igru ima! Ka, da su vrže a vrata odsudjencu odvezat hoteli, nisu zanjku mogli odrešiti. Na to su se sudac i hahar preplasil i odbežali v selo po pomoć. Dok je medtimgoga pomoć došla, bil je obešen: dečak Aizinger ves trdi i mrtev.

Roditelji! Pazite na dcau svoju i onda, kada se igraju, a nigdar jim nedopušćajte, nepristojne još menje pak pogibeljne igre!

Vlovljeni razbojnik.

Spomenuli smo, da je našega orsačkoga sudca barona Senyey Pavla hiža robljena. Denes nam već javljaju, da su tati ovi polovljeni. Jeden zove se Kulhanek József, drugi Kriszt József. Obedva bili su rukotvorci a k tomu poznati tati, s kojimi su sudi već puno posla imali. Tatbinu svoju pripoznali su i vezda čekaju plaću za pohvalne svoje čine.

Konjska kopita.

Nedvojbena je, da konj prez dobroga kopita nikaj neje vreden. Kak se ostali deli tela pri živinčetu čistiti moraju, istotak potrebno je, da se konju kopita snaže i vu redu drže.

Dokazano je, da kopito vu se vodu vleće i opet ga izpari a čim vuredneše se to dogadja, tim je kopito jakše, pruzivneše. Zato dobro je kopita s takovom materijom mazati, koja vodu neodstranjuje, k tomu pak najbolje preporučaju s probami konjopoznanci tak zvani lanolin, koj se dobiva vu trgovini posvud.

Kanolin je mast, koja se nahadja vu koži, vu dlaki, vu vtičjem perju ter se iz ovih stvari vu fabriki na veliko pripravlja. Konjska kopita jači i lepo uzdržava, zato preporučamo našim konjskim gospodarom mazanje kopitah s lanolinom, kojega vu trgovini za fal peneze dobiti je moći.

Nesreća ognjena.

Vu kupelji Szilácsu nezdavnja je ogenj silnoga kvara prouzrokuval a nato evu prije nekoliko dnevo zгореo je pak vu erdeljskom kupalištnom mestu Kovászna do sto trideset hiž. Sve doma skupa skladjeno žito i krma zgorela je do pepela. Siromaštvo i glad, kojega opisati nije moći, vlada med timi nevoljnimi stanovniki.

Vu U. Istvand, blizu Sűmege vužgala se je fabrika, vu kojoj zgorelo je jezero komadov tačkah, 1500 pekovskih lopat. 1080 četvornih metrov hrastovih i bukovih deskah.

Čudnoviti zdenec.

Vu Rékasu poslali su težaki jednu nemu devojka na zdenec po vodu. Kad je ova do zdenca došla i vodu zagrabiti hotela, opazi vu zdenecu kip lepo belo oblečene ženske. Brže je nazad odbežala k težakom i na njihovo veliko začudjenje pregovorila je predi nema devojka i pripovedala jim, kaj je vu zdenecu vidla. Vele, da su to isto još vnogi stariši ljudi vidli a kip taj za bl. devicu Mariju držali.

Statističko izvestje.

Vredno je svakomu domorodcu znati, kak se stanovništvo glavnoga našega varoša Budapešta umnozava.

Predzadnjega tjeđna rodilo se vu Bpeštu 284 žive dece, vumrla je 270 ljudih. Med živorodjenimi bilo je 202 zakonske, 82 nezakonske dece; mrtve dece rodilo se je 21, med njimi 12 zakonske, 9 nezakonske. Med mrtvimi bilo 128 mužkih, 142 ženskih.

Vu trideset tjeđnov ovoga leta rodilo je ukupno 9951 žive dece, vumrla je 9078 ljudih. Već jih se je anda narodilo 873. Razmerje porodov pada na jezero ljudih 34, razmerje mrtvih pak na jezero ljudih 32.

Iz gori navedenoga statističkoga izvestja suleći, nemoremo se čuditi, ako Budapešta broji naskoro četiri stotin jezer stanovnikov.

Tolvaji.

Kak nam piše jeden prijatelj naših novin, 19-ga o. m. su vu Sobotici nekavni nevaljanci v noći vu stacun Deutch Samuela došli, pak su odonud do 50 frti vrednosti odnesli. Tolvaje još nisu prijeli.

CENA ŽITKA

Pšenica 7 — — 7 10 — — Hrz 5 — —
5-75 — — Jecmen 5 — — 6-50 — — Zob
5-25 — — Kuruza 6 — —

LOTTERIJA.

Grac 21. augustusa 1887.

24. I. 34. 1380.

Szerkesztő;

MARGITAI JOZSEF

Urednik.

Hirdetések.

3413. szám tk. 86.

Arverést hirdelm. kivonat.

A perlaki kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zalamegye összesített arvapénztára végrehajtónak Widovics János derzsimoreci lakos végrehajtást szenvedő elleni 350 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a perlaki kir. járásbíróóság területén lévő Derzsimorecz községben fekvő s a derzsimoreci 259. számú tlvkben

- A I. 205b. hrsz. a. felvett 124 01
238b. hrsz. a. felvett 459 01
326b. hrsz. a. felvett 421 01
341b. hrsz. a. felvett 582 01
389b. hrsz. a. felvett 826 01
477b. hrsz. a. felvett 1328 01
522b. hrsz. a. felvett 271 01
559b. hrsz. a. felvett 858 01
596b. hrsz. a. felvett 1440 01

nagyságu ingatlanokra 573 frt kikiáltási árban, továbbá a derzsimoreci 264. sz. tlvkben 177b. hrsz. alatt foglalt ingatlanra 147 frt kikiáltási árban az arverést ezzel elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1887. évi szeptember hó 2-ik napján d. e. 10 órákor

Derzsimorecz község bázánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserának 10%-át vagyis 57 frt 30 krt, illetve 14 frt 70 krt. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Perlakon, 1887. évi márczius hó 26. napján.

A perlaki kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság, 739 1-1

1894. sz. tk. 1887.

Arverést hirdelm. kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kovácsics Julia férj. Bauer Ferenczné lohoveci lakos végrehajtónak Kovácsics Márton lohoveci lakos végrehajtást szenvedő elleni 38 frt 98 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. járásbíróóság) területén lévő IV. hegykerületi 78. telekkönyvben 114. hrsz. alatti ingatlanra az arverést 328 frt ezzel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1887. évi szeptember hó 24-ik napján d. e. 10 órákor

a IV. hegykerületi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becserának 10%-át vagyis 32 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. k. igazság-

ügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékben letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan 1887. évi június hó 8-ik napján. A csáktornyai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság. 737 1-1

1860. sz. tk. 1887.

Arverést hirdelm. kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Hein Adolfné csáktornyai lakos végrehajtónak Holczmann Mária férj. Vidacsics Antalné csáktornyai lakos végrehajtást szenvedő elleni 265 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő 492. telekjegyzékben 73. hrsz. alatti 1568 frtra becsült ingatlanra az arverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1887. évi szeptember hó 23. napján d. u. 3 órákor

a csáktornyai kir. jbiróság telekkönyvi irattárba megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becserának 10%-át vagyis 156 frt 80 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. k. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékben letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan, 1887. évi június hó 6-ik napján. A csáktornyai kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság. 736 1-1

1519. és 4055. sz. tk. 1886.

Arverést hirdetmény.

A kir. állam kincstárnak. Perász Mátvás domasineci lakos elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 1050 frt 51 kr. tőkekövetelés 12 frt 25 kr. végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 8 frt 55 kr. és a még felmerülendő költségeknek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. §-a alapján a 146 § értelmében a nagykanizsai kir. törvényszék és a perlaki kir. jbiróság területén lévő Domasinecz községben fekvő a domasineci 177. sz. telekkvben A I 1-18 sor 208. hrszám alatt a rajta épült 101 számú házból, továbbá 292, 306, 328, 422, 511, 542, 600, 749, 803, 1273, 1318, 1354, 1342, 1367, 1505, 2096, 2149. hrszámú ingatlanokból, mégis az A 1-3 sor 1917, 1461, 1872 hrsz. ingatlanokból Perász Mátvást illető 1/4 részre, illetve az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-a alapján az egész ingatlanra vagyis az A I 1 18 sor számú ingatlanokra 321 frtban az A 1 1917 hrsz. ingatlan 22 frtban, 1461 hrszám 2 frtban és az a 1 1872 hrszám 4 frtban ezzel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül

1887. évi szeptember hó 17. napján d. e. 10 órája

Domasinecz községi bíró házához kitétik. —

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok 10% át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Perlakon a kir. jbiróság telekkönyvi osztályánál 1887. évi január hó 12-én. 733 1-1

1333. sz. tk. 87.

Arverést hirdelm. kivonat.

A perlaki kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. állam kincstár végrehajtónak Hodosán község végrehajtást szenvedő elleni 2032 frt 76 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a perlaki kir. járásbíróóság) területén lévő Hodosán községben fekvő a hodosáni 233. sz. tlvkben Hodosán község tulajdonul felvett A I 944 hrsz. rét, 1254, az ugyan-ezen tlvkben felvett 1381. hrsz. rét 240 frtban az arverést ezzel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1887. évi szeptember hó 14. napjának d. e. 9 órákor

Hodosánban a község bázánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserának 10%-át vagyis 124 frt 50 kr. és 24 frt készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Perlakon 1887. évi május hó 13-ik napján. A perlaki kir. jbiróság mint telekkvi hatóság. 740 1-1

3549. szám tk. 86

Arverést hirdelm. kivonat.

A perlaki kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kozlik János csáktornyai lakos végrehajtónak özv. Tiszai Mátvásné ugys mint néhai férje hagyatéka képviselője elleni 100 frt 94 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a perlaki kir. járásbíróóság) területén lévő Goricsánban fekvő a goricsáni 68. sz. tlvkben A I. 73 hrsz. a. felvett ház és belsőségből egy a 75, 1060, 2214, 4570 1064/a. és 1064/c. hrsz. a. felvett ingatlanokból a végrehajtást szenvedetteket illető 1/4 részre továbbá az ezen ingatlanok kiegészítő részét képező 895, 2216/a, 2252, 2306, 2313, 2784. hrsz. ingatlanok fele részéből a végrehajtást szenvedetteket illető 1/4 részre végül a legelő és erdő illetmény 1/4 részére az arverést 948 frt 75 krban ezzel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

dedettekkel illető 1/4 részre továbbá az ezen ingatlanok kiegészítő részét képező 895, 2216/a, 2252, 2306, 2313, 2784. hrsz. ingatlanok fele részéből a végrehajtást szenvedetteket illető 1/4 részre végül a legelő és erdő illetmény 1/4 részére az arverést 948 frt 75 krban ezzel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1887 évi szeptember hó 7-ik napján d. e. 10 órákor

Goricsán községbázánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserának 10%-át vagyis 94 frt. 87 krt. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Perlakon 1887. évi márczius hó 28. napján. A perlaki kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság. 738 1-1

Advertisement for 'ES CILLAG ANNA' featuring an illustration of a woman in a long dress and text describing the product's benefits for hair and skin.

Table listing various medical products and their prices, including 'Anthonim-szájvíze', 'Anatherin fogpasztája', 'Aromatikus fogpasztája', 'Fogpora', 'Fogtömője (Plombe)', and 'Nővényszappan'.

Advertisement for 'Brazay Kálmán' featuring a circular logo with 'SÓBORSZESZ' and 'KÁLMÁN' text, and a testimonial from 'Görög test.'.

Raktár: **dél-zalai tak. épület** **Butor-gyár Nagy-Kanizsán.** Gyár: **Élhal közjegyző ur** hazában Széchenyi-tér.
 Ezzel van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

Főüzletemet és gyáramat

Sz.-Fehérvárról Nagy-Kanizsára helyeztem át
 Gyáram úgy rendeztem be, hogy minden igénynek megfelelhessenek. Elvállalok mindennemű asztalos és kárpitos munka készítését, ugyancsak avult butorokat átalakítok úgy helyben, mint a vidéken. Továbbá szobahatározásokat is elfogadok és mindent izlésesen és legújantóbban készítek.

Raktárom a legnagyobb választékot tartalmaz
 Butorszövet, butorugony, lószőr stb. igen jutányosan kaphatók.
 Felkérve a n. é. közönséget a hazai ipar támogatására,
 vagyok, kiváló tisztelettel

Fialovits Lajos

Butorgyáros, kárpitos és díszítő.

729 3-5.

Cs. kir. szab. Bauer-féle HIDEGVIZ-SZAPPAN

nélkülözhetlen takarékoság minden háztartásban.

Ezen elismert kitűnő minőségű hidegvíz-szappan egy találmány, mely a gyakorlatban háromféle célszerűségnek örvend. 1-ször kerüljük ennek használata által a székessé és slugkósból készült lugot, mely tudvalevőleg a fehérműnek nagyon ártalmas; 2-szor takarítunk pénzt és időt, amennyiben a hidegvíz-szappan alkalmazása által a meleg víz fölöslegessé válik, tehát a fehérmű kifőzése ezáltal szükségtelen.

Mindennemű szines vászon, gyanju vagy selyemneműt színvesztés nélkül egyszerűen hideg vízben lehet a legtisztábban megmosni, miért is ezen hidegvíz-szappan minden más szappannal szemben előnyösebb és a háztartásnál nélkülözhetetlen.

3-szor. Ezen hidegvíz-szappan készítése módjánál fogva a fagygyuban rejlő glicerint kellő mennyiségben tartalmazza, mely anyagot az eddigi szappannak nélkülözik, és azonkívül oly nagy mennyiségű fenyő- és gyanta terménnyel bír, hogy a fehérműt fertőtleníti; az emberi egészségnél annyiban előnyös, hogy bőrbajokat nem okoz, sőt azokat gyógyítja.

Ezen szabadalmazott hidegvíz-szappan sok kórház, mosóintézet, vasut, kaszárnya és magánintézeteknél már használatban van és nagy kelendőségnek örvend.

Raktár és egyedüli eladás:
Gräner testvérek
 732 3- * Csáktornyan és Alsó-Lendván.

Radeini savanyukut-gyógyfürdő

2 érányira Luttenbergtől.

A radeini víz és gyógyfürdő a legjobb gyógyhatással bír: **köszvény, epehólyag, vesebaj, gyomorhaj, mirigydaganatok és nőbántalmakra.**

A radeini savanyuvíz összehasonlítása más savanyuvizekkel:
 Radeini 91-797, Petanezi 80-449, Gieszhübl 43-793.

Egy fürdő 30 kr. Ételek és italok jó és olcsó áron. Szobák naponként 30, 40, 50 és 60 krért.

A radeini savanyuvíz friss töltésben kapható Csáktornyan Todor József néli Varazsdon: Moses M. néli.



Radeinska kisela voda i kupelište,
 2 vure daleko od Luttenberga.

Radeinska voda i kupelište ima najbolje lekovitu jakost proti: **atoci (giht) skrofelom, zucnom betegu, bubreznjoj, zeludacnoj,** — i zenskoj bolesti.
 Sravnjivanje radeinske vode s drugimi kiseli vodami:
 Radeinska 91-797, Petanczka 80-449, Gieszhüblenska 43-793.
 Jedno kupelište 30 kr. Pitje i jelo je dobro i fal
 Jedna soba na dan po 30, 40, 50 i 60 kr.

690 9-12.

Nagy választék menyasszonyi ékszerekben

Alapítva 1873. é. ben. **HERLINGER M.** Alapítva 1878. é. ben.

Óras és ékszerész Csáktornyan.

Van szerencsém ezennel a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani az ujonnan berendezett és dusan felszerelt

ARANY, EZÜST és nagy chinai ezüst áruk raktáromat,

(főter, az új takarékpénztári épületben) hol e szakmába vágó díszes mindennemű ajándékoknak

igen alkalmas tárgyak a legjutányosabban beszerezhetők. — Bátorodom még a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani jól berendezett

optikai áru raktáromat

CHINAI EZÜST ÁRUK IGEN OLCSÓ ÁRÁKÉRT



Nagy választék születésnapi ajándékokban.

765 18- *

Felső-Szemenyén
Schebál István
 ottani lakósnál
100 akónyi
 jó minőségű
BOR
 12 kr. átlagos ár mellett eladó.

735 2-2.

Kiadandó lakás

CSÁKTORNYAN.

A főutcán (előbb Kanizsai-utca) egy 3 szobából, konyha, pincze, padlás és éléskamara stb. álló utcái lakás folyó évi

október hó 1-étől

kiadandó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

730 1-1.

"Zacherlin"



a legkitűnőbb szer minden rovar ellen!

Ez az új, kitűnő specialitás bámulatos erővel és gyorsasággal kiöli a férgeket a lakásokból, konyhákból és szállókból, valamint a házi állatokról, az istállókból, üvegházi és kerti növényekről. Az igazi csakis névaláírással és védelmi jeggyel ellátott eredeti üvegben kapható. A mit pusztán papírcsákóban mérnek ki, az sohasem igazi „Zacherl-Specialitás“!

ZACHERL J., Bécs, I. Goldschmiedgasse Nr. 2.

Nagy-Kanizsán kapható Fesselhofer J. urnál, Zala-Egerszgen kapható Keszler S. urnál, Kaposváron kaph. Babochay Kálmán gyógyszerész.
 Csáktornyan Strahia testvéreknél, Dr. Unger gyógyszerész, Czollner Vincze urnál.
 Göncz L. urnál, Keszthelyen Keresztes J. Schleifer A., Szabó Imre

A vidéken „valódi Zacherlin“ ott kapható, hol „Zacherlin-fairagaszok“ láthatók.

760 5-12